

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Ivony Šubrtové a Mgr. Ondřeje Bartoše ve věci

žalobce: **Mgr. et Mgr. et Mgr. T. Z., Ph.D, MBA**
zastoupen Mgr. Martinem Bílým, advokátem
se sídlem Veleslavínova 252/5, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ředitel Sekce plánování schopností,
Sekce plánování schopností Ministerstva obrany**
se sídlem Vítězné náměstí 1500/5, Praha 6, PSČ 160 01

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2024, čj. MO 948475/2024-1122,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání výše označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo potvrzeno rozhodnutí ředitele Krajského vojenského velitelství v Hradci Králové ze dne 19. 8. 2024, čj. MO 656751/2024-3846 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), na základě kterého byl žalobce podle § 35 odst.

1 písm. b) zákona č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze (dále jen „zákon o službě VvZ“) vyřazen z aktivní zálohy dnem 31. srpna 2024 před uplynutím doby zařazení do aktivní zálohy z důvodu vzniku překážky pro zařazení do aktivní zálohy uvedené v § 34 stejného zákona. Současně byl žalobce zařazen do evidence vojáků v záloze, přičemž mu náleží nejvyšší dosažená vojenská hodnost nadporučík.

II. Žalobní argumentace

2. Žalobce předně namítá, že správní orgány nesprávně posoudily § 25 zákona č. 585/2004 Sb., branný zákon (dále jen „branný zákon“) a § 34 zákona o službě VvZ. Uvedl, že novela branného zákona, která zařadila poslance Evropského parlamentu do výjimky z branné povinnosti, se vztahuje jen na žalobce a byla vytvořena právě za účelem zamezení jemu konkrétně ve službě v aktivní záloze (žalobce uvedenou novelu označuje jako „Lex Z.“). Dle žalobce se § 25 branného zákona vztahuje na výjimky v době ohrožení státu nebo válečného stavu, nikoliv na dobu míru. Výklad § 34 zákona o službě VvZ by měl být ústavně konformní, tj. umožnit službu v aktivní záloze v době míru, pokud o ni europoslanec dobrovolně usiluje.
3. Namítl, že správní orgány aplikovaly výklad výše uvedené právní úpravy, který je čistě gramatický a formalistický, bez zohlednění dalších výkladových metod (výklad logický, historický, komparativní, systematický a teleologický). Závěr učiněný žalovaným, „že samotný jazykový výklad je v tomto případě dostatečný a jediný možný“, je dle žalobce v rozporu s předpisy vyšší právní síly na úseku obrany (tj. ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR) a s judikaturou Ústavního soudu [viz jeho náleze ze dne 1. 2. 2013, sp. zn. IV. ÚS 2427/12: „...neudržitelným momentem používání práva je jeho aplikace vycházející pouze z jazykového výkladu; jazykový výklad představuje toliko prvotní přiblížení se k aplikované právní normě, je východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad *e ratione legis* atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si smysl a účel právní normy činí z práva nástroj odcizení a absurdity srov. náleze sp. zn. Pl. ÚS 33/97 ze dne 17. 12. 1997 (N 163/9 SbNU 399; 30/1998 Sb.)].“
4. K výkladu logickému a teleologickému uvedl, že „Aktivní záloha je předurčena k doplňování ozbrojených sil ČR a jedná se o nejlépe připravenou část zálohy OS ČR. Je to jediná použitelná síla (záloha) v míru před vyhlášením stavu ohrožení státu a válečného stavu. V době míru mohou být vojáci v aktivní záloze nasazeni k záchranným pracím, k plnění úkolů Policie ČR, ke střežení objektů důležitých pro obranu státu, anebo do operací na území ČR nebo v zahraničí. Voják v aktivní záloze se pro tyto účely připravuje formou vojenských cvičení. Pokud se jedná již o samotné plnění úkolů ozbrojených sil, jedná se o další formu činné služby - operační nasazení.“ Namítl, že celá právní norma se vztahuje výhradně na něj a vyřazuje z aktivní zálohy výhradně jeho. Uvedl, že je v aktivní záloze u útvaru v rámci Informačních a kybernetických sil (92. skupina kybernetického boje). Uvedená skupina vznikla jako další výkonný prvek Velitelství informačních a kybernetických sil dne 1. 7. 2024 a je zaměřena na pasivní i aktivní operace v kybernetickém prostoru. Zajišťuje ochranu informačních a komunikačních sítí Armády ČR včetně kybernetické ochrany vyspělých zbraňových systémů a dále rozvíjí schopnosti aktivního působení v kybernetickém prostoru a informačním prostředí. Z toho je zřejmé, že by se neměl účastnit boje v první linii, ale zabývat se oblastí komunikace informací a kybernetické ochrany. Jedná se zejména o činnost významnou v době míru. Uvedl, že je zároveň europoslanec, má tedy

značný mediální dosah. Jde doslova příkladem občanům, popularizuje téma aktivní zálohy, a díky němu mnoho lidí do aktivní zálohy vstoupilo (viz přílohy ve spise). Z jeho účasti Armáda ČR a stát jediné profituje. Navíc nikde není zaručeno, že bude europoslancem i v budoucnu, ale přerušit účast u výcviku aktivní zálohy by komplikovalo další službu.

5. K výkladu systematickému uvedl, že ustanovení § 34 zákona o službě VvZ je z hlediska systematickosti restriktivní a nerespektuje zařazení § 25 branného zákona, protože hovoří o tom, že se uvedené osoby do aktivní zálohy vůbec nepovolávají, přestože branný zákon hovoří o jejich nepovolání pouze za určitých přesně daných okolností. Namítá, že text zákona o službě VvZ je nesystematický a nesprávný. Je také nespravedlivý vůči žalobci (z důvodů uvedených výše). Uvedl, že Ústavní soud judikuje, že netoleruje orgánům veřejné moci (a také obecným soudům) přehnaně formalistický postup vedoucí k sofistikovanému odůvodňování zřejmě nespravedlnosti.
6. K výkladu teleologickému, historickému a komparativnímu uvedl, že tyto výklady se uplatní zejména tam, kde předchozí výklady selhávají, což není projednáváný případ. Žalobce připomněl, že Evropský parlament nemá pravomoci v otázkách bezpečnosti ČR (nevyhlašuje stav ohrožení státu, válečný stav atd.), takže případná účast europoslance např. na cvičení nemá bezprostřední vliv na rozhodování o bezpečnostních otázkách ČR. Připomněl, že v roce 2004 byla právě branným zákonem zrušena povinná vojenská služba a byly zřízeny aktivní zálohy. Dnes, po dvaceti letech, je v politické reprezentaci množství lidí bez bezprostřední zkušenosti s armádou a ustanovení § 34 zákona o službě VvZ, které odkazuje na § 25 branného zákona, které je 20 let staré, by mělo být vykládáno v souladu se současnou dobou a současnými potřebami. To však jeho novela nečiní. Zopakoval, že v odvolání z hlediska komparativního výkladu uvedl, že jiné státy nebrání službě europoslanců v zálohách armád svých států (např. Bulharsko a Kypr). Nesouhlasí s odůvodněním žalovaného, který v bodě 28 napadeného rozhodnutí uvedl, že *„komparativní metodu, jež je založena na analýze obdobné zahraniční právní úpravy, je nutno brát se značnou rezervou. Existence určité zahraniční úpravy nemá k interpretaci české právní normy relevanci.“* Namítá, že pokud tuto metodu žalovaný zavrhl a uvedené nijak neodůvodnil, zatížil rozhodnutí vadou právního posouzení a zároveň vadou nepřezkoumatelnosti. Odkázal na nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 403/03 ze dne 17. 8. 2005, v němž je uvedeno: *„pokud nejde o situaci, kdy právní řešení bez dalšího vyplývá ze zákonného textu, obecný soud musí v odůvodnění dostatečným způsobem vysvětlit své právní úvahy, s případnou citací publikované judikatury nebo názorů právní vědy. Argumentuje-li účastník řízení názory právní vědy nebo judikatury, musí se obecný soud s názory, v těchto pramenech uvedenými, argumentačně vypořádat, případně i tak, že vysvětlí, proč je nepovažuje pro danou věc relevantní. Jen tak může být odůvodnění rozhodnutí soudu přesvědčivé a jen tak může legitimizovat rozhodnutí samotné v tom, že správný výklad práva je právě ten výklad, který soud zvolil.“*
7. V další části žaloby žalobce (stejně jako předtím v odvolání) argumentuje možností odchýlit se od doslovného znění zákona v případech, kdy by hrozil přehnaně formalistický postup, vyžaduje-li to účel zákona. Dále zmiňuje princip spravedlnosti a proporcionality, přičemž na podporu svých argumentů uvádí tři nálezy Ústavního soudu (sp. zn. Pl. ÚS 78/06 - požadavek ústavně konformního výkladu; sp. zn. I. ÚS 1499/07 - o sofistikovaném odůvodňování zjevné nespravedlnosti a sp. zn. I. ÚS 1688/09 - o potřebě spravedlnosti v rozhodování), a rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 26/2009-69 - o hodnotách

a principech v právu. Shrnul, že dle Ústavního soudu má ústavně konformní výklad přednost před výkladem formalistickým.

8. Dále žalobce namítá skutkovou nesprávnost a porušení zásady legitimního očekávání, neboť správní orgán prvního stupně v této otázce nejednal bezodkladně. Uvedl, že europoslancem je již od roku 2014, novela branného zákona nabyla účinnosti v červenci 2023. Předmětné řízení však bylo zahájeno až v roce 2024. Správní orgán nekonal bezodkladně, čímž žalobci vzniklo legitimní očekávání, že služba není v rozporu se zákonem.
9. Žalobce uvedl, že již ve svém odvolání namítal, že prvostupňové rozhodnutí trpí vadou nicotnosti, neboť bylo vydáno orgánem, který k tomu není věcně příslušný (Krajské vojenské velitelství místo jeho ředitele). Rozhodnutí postrádá datum jeho vydání (uvedeno je pouze datum připojení podpisu, což nutně nemusí být totéž), číslo jednací, správnou spisovou značku a označení rozhodujícího orgánu. Kombinace těchto vad činí rozhodnutí nicotným dle § 77 správního řádu.
10. Žalobce shrnul, že zákonodárce přijal novelu „Lex Z.“, která zakazuje osobně žalobci (a nikomu jinému) sloužit v aktivní záloze, aniž by uvedený předpis prošel testem ústavnosti. Dle názoru žalobce by bylo možno § 34 zákona o službě VvZ vyložit restriktivně, tj. ve prospěch žalobce v souladu s výše uvedenou argumentací. Pokud však soud dospěje k závěru, že takový výklad § 34 uvedeného zákona není možný, žalobce navrhuje, aby soud postupem dle čl. 95 odst. 2. Ústavy předložil věc Ústavnímu soudu, neboť zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem.
11. Dále s odkazem na výše uvedené žalobce zopakoval, že novela zákona („Lex Z.“) se vztahuje výhradně na něho – jediného europoslance v aktivní záloze. V jiných státech EU europoslanci v zálohách slouží bez omezení (např. Bulharsko, Kypr). Žalobce má za to, že jakožto poslanec Evropského parlamentu by měl mít stejná práva, jako ostatní poslanci Evropského parlamentu, kterým žádný předpis službu v aktivní záloze nebo obdobné formě ozbrojených sil nezakazuje. Navrhuje proto, aby krajský soud předložil Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku ohledně souladu této úpravy s právem EU.
12. Závěrem žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a priznal mu náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že v průběhu správního řízení byl řádně zjištěn skutkový stav, ze kterého byly vyvozeny správné právní závěry. Odkázal na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalobu považuje za nedůvodnou.
14. Namítl, že žalobce ve své žalobě opakuje argumentaci, kterou uváděl již odvolání. Nadále zpochybňuje účel právní normy, která dle jeho názoru neodůvodněně diskriminuje určité profese z možnosti podílet se na obraně České republiky v rámci aktivní zálohy ozbrojených sil ČR. Žalobce rovněž opakovaně zdůrazňuje skutečnost, že je v současné době jediný, na koho se předmětná právní úprava vztahuje.
15. Žalovaný je toho názoru, že není úkolem správního orgánu hodnotit úmysl zákonodárce nad rámec standardního výkladu právní normy. Odkázal na ustanovení § 25 odst. 1 a 2 branného zákona, které výslovně zakotvuje výjimky z povinnosti dostavit se k odvodnímu

řízení a vykonávat mimořádnou službu. Tato výjimka dopadá i na poslance Evropského parlamentu.

16. Podle § 34 zákona o službě VvZ se do aktivní zálohy nezařazuje voják v záloze, kterému se podle § 25 odst. 1 a 2 branného zákona stanoví výjimka z povinnosti dostavit se k odvodnímu řízení a vykonávat mimořádnou službu. Dle názoru žalovaného není možné dospět k jinému názoru, než že europoslanec nemůže být zároveň členem aktivní zálohy Armády ČR a tedy, že napadené rozhodnutí je zcela v souladu s právním řádem České republiky. Je pak na samotném žalobci, aby si zvážil, jakým způsobem chce chránit zájmy České republiky, jestli jako europoslanec, který má za úkol hájit zájmy občanů České republiky na půdě Evropské unie a podílet se na legislativním procesu Evropské unie, nebo jako člen aktivní zálohy. Obojí dohromady z výše uvedených zákonných důvodů dle žalovaného nelze.
17. Navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

IV. Další vyjádření žalobce

18. Žalobce ke své argumentaci historickým výkladem soudu zaslal „Posudek v otázce služby v aktivní záloze“ ze dne 30. 3. 2025, zpracovaný Mgr. Bc. Tomášem Řepou, Ph.D. (Univerzita obrany, Masarykova Univerzita), který se věnuje posouzení historických precedentů služby v aktivní záloze Armády ČR v souvislosti s výše uvedenou novelou.
19. Žalobce dále doplnil ke své právní argumentaci z hlediska ústavního práva Stanovisko JUDr. Maxima Tomoszecka, Ph.D. (katedra ústavního práva Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci) ze dne 19. 5. 2025, nazvané „Princip zákona při aplikaci práva“.
20. Dále zaslal doplnění své argumentace k tvrzení žalovaného, že „*nemá smysl povolávat kohokoliv do aktivní zálohy, když by bylo zřejmé, že v případě vypuknutí konfliktu by tyto osoby nebyly povolány, a tedy by u útvaru chyběly.*“ Uvedl, že stát už nyní povolává na cvičení lidi, o nichž ví, že by je v kritické situaci nepovolal, jmenovitě uvedl dvě konkrétní osoby, sloužící v aktivní záloze. Je dle něj zřejmé, že v aktivní záloze již nyní slouží množství klíčových osobností, které v případě vyhlášení válečného stavu mají skutečné a důležité kompetence (na rozdíl od žalobce, jehož úloha v rámci Evropského parlamentu je v oblasti bezpečnosti velmi omezená, jak je uvedeno v žalobě). Přesto uvedené není ničemu na závadu, a právě takto by měl být dle žalobce vykládán § 34 zákona o službě VvZ.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

21. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.). O věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť pro to byly splněny podmínky (§ 51 odst. 1, věta druhá s. ř. s.).

A. Skutkový stav věci

22. Z předloženého správního spisu soud zjistil, že dne 25. 7. 2024 bylo žalobci Krajským vojenským velitelstvím Hradec Králové oznámeno zahájení řízení z moci úřední (dle § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, dále jen „správní řád“) ve věci vyřazení z aktivní zálohy dle § 35 odst. 1 písm. b) zákona o VvZ z důvodu vzniku překážky pro zařazení do

aktivní zálohy. Žalobce byl současně poučen o jeho právech se správním řízením. Uvedené oznámení bylo dodáno do datové schránky žalobce téhož dne, žalobce si je vyzvedl dne 5. 8. 2024.

23. Ve správním spise je dále založena žádost žalobce o možnosti pokračování ve službě v aktivní záloze Armády ČR i po získání nového mandátu poslance Evropského parlamentu v letech 2024-2029 (datum žádosti neuvedeno), adresovaná ministryni obrany ČR; osvědčení Státní volební komise ze dne 20. 6. 2024 o zvolení žalobce poslancem Evropského parlamentu; odpověď Legislativního a právního odboru Ministerstva obrany ze dne 11. 7. 2024, o nemožnosti vyhovět žádosti žalobce o pokračování ve službě v aktivní záloze Armády ČR z důvodu vzniku zákonné překážky pro zařazení do aktivní zálohy (§ 34 zákona o VvZ). Dále je založen povolávací rozkaz Krajského vojenského velitelství Hradec Králové na pravidelné vojenské cvičení žalobce (od 9. 9. 2024 – 15. 9. 2024), dodaný do datové schránky žalobce dne 25. 7. 2024, který si jej vyzvedl dne 5. 8. 2024 a následný protokol Krajského vojenského velitelství Hradec Králové ze dne 31. 7. 2024 ve věci stornování povolávacího rozkazu ze dne 25. 7. 2024.
24. Dne 8. 8. 2024 byl žalobce vyzván k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu ve lhůtě 5 dnů od doručení uvedené písemnosti. Tato písemnost mu byla dodána do jeho datové schránky dne 9. 8. 2024, téhož dne si ji vyzvedl. Uvedené možnosti žalobce nevyužil.
25. Dne 19. 8. 2024 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí (viz výše bod 1. tohoto rozsudku), proti kterému podal žalobce odvolání. Dne 4. 9. 2024 zástupce žalobce nahlédl do správního spisu a pořídil si kopie některých listin.
26. Dne 18. 11. 2024 bylo vydáno (elektronicky podepsáno) žalobou napadené rozhodnutí.

B. Právní závěry

27. Po provedeném přezkumném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
28. Ustanovení § 25 branného zákona stanoví výjimky z povinnosti dostavit se k odvodnímu řízení a vykonávat mimořádnou službu. Podle odst. 1 citovaného ustanovení poslanci a senátoři Parlamentu, **poslanci Evropského parlamentu**, členové vlády, soudci Ústavního soudu, prezident, viceprezident a členové Nejvyššího kontrolního úřadu, členové bankovní rady České národní banky, občané ve funkcích s diplomatickými a konzulárními výsadami a imunitami, hejtmani krajů, primátor hlavního města Prahy, ředitelé krajských úřadů a ředitel Magistrátu hlavního města Prahy **se po dobu výkonu funkce k odvodnímu řízení a k výkonu mimořádné služby nepovolávají** (pozn.: *zvýraznění provedeno krajským soudem*).
29. Podle § 34 zákona o službě VvZ se do aktivní zálohy nezařazuje voják v záloze, kterému se podle § 25 odst. 1 a 2 branného zákona stanoví výjimka z povinnosti dostavit se k odvodnímu řízení a vykonávat mimořádnou službu.
30. Podle § 35 odst. 1 písm. b) zákona o službě VvZ se voják v aktivní záloze z aktivní zálohy před uplynutím doby, na kterou byl do aktivní zálohy zařazen, vyřadí rozhodnutím ředitele krajského vojenského velitelství o vyřazení z aktivní zálohy z důvodu vzniku překážky pro zařazení do aktivní zálohy uvedené v § 34.
31. Krajský soud upozorňuje, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se soud může v případech shody mezi názorem soudu

a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).

32. Žalobní námitky jsou totožné s námitkami odvolacími, s nimiž se podrobně vypořádal žalovaný v napadeném rozhodnutí a krajský soud neshledal v jeho postupu žádné pochybení a s jeho závěry se ztotožnil.
33. K namítané nicotnosti rozhodnutí krajský soud uvádí, že dle § 77 správního řádu je nicotné takové rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný a dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Podle § 9 branného zákona stojí v čele krajského vojenského velitelství (coby vojenského správního úřadu) ředitel, kterým je voják z povolání. V nyní projednávaném případě bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno věcně příslušným orgánem v souladu s § 35 odst. 1 písm. b) zákona o službě VvZ, tedy ředitelem Krajského vojenského velitelství Hradec Králové, který je dne 19. 8. 2024 elektronicky podepsal (rovněž o datu vydání rozhodnutí tak nemůže být pochyb). Krajský soud obdobně jako žalovaný připouští, že úvodní věta rozhodnutí „*Krajské vojenské velitelství Hradec Králové, jako příslušný vojenský správní úřad dle § 9 branného zákona...*“ mohla být na první pohled zavádějící, podstatné však je, že rozhodnutí bylo opatřeno ověřeným elektronickým podpisem jeho ředitele, který byl v závěru rozhodnutí řádně označen jménem a hodností. Další uváděné vady (číslo jednací, nesprávná sp. zn.) jsou formálního charakteru a nemají vliv na zákonnost rozhodnutí (viz strana 5 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
34. Žalobce primárně namítal nesprávné právní posouzení věci správními orgány, tedy jimi aplikovaný gramatický výklad ustanovení § 25 branného zákona, které stanoví výjimky z povinnosti dostavit se k odvodnímu řízení a vykonávat mimořádnou službu, ve spojení s § 34 zákona o službě VvZ. Žalobce zpochybňuje účel uvedené právní normy (tj. novely branného zákona provedené zákonem č. 178/2023 Sb.), která mezi osoby, které se nepovolávají k aktivní službě, nově zařadila i poslance Evropského parlamentu. Dále namítal, že je jediný, na koho se předmětná právní úprava vztahuje. Poukázal i na to, že v jiných státech Evropské unie europoslanci v zálohách slouží bez omezení (např. Bulharsko, Kypr). Žalobce nabízí a odůvodňuje použití i dalších výkladových metod (výklad logický, historický, komparativní, systematický a teleologický), na jejichž základě se dovolává pro něho příznivého výkladu uvedené právní normy v tom smyslu, že může být i nadále zařazen v aktivní záloze, neboť dle jeho názoru se § 25 branného zákona vztahuje pouze na stav ohrožení státu nebo válečný stav, nikoliv na dobu míru. Jeho náplň práce v aktivní záloze (tj. oblast komunikace informací a kybernetické ochrany) je přitom významná zejména v době míru.
35. Krajský soud ve shodě se správními orgány uvádí, že § 34 zákona o službě VvZ výslovně stanoví, že do aktivní zálohy se nezařazuje osoba, na kterou se vztahuje výjimka dle § 25 odst. 1 branného zákona, přičemž novelou branného zákona byli poslanci Evropského parlamentu explicitně zařazeni mezi osoby s výjimkou.
36. Výklad citovaných ustanovení považuje krajský soud za jednoznačný, nepřipouštějící alternativní interpretaci. Gramatický výklad použitý správními orgány je tedy jediný možný, neboť zákonodárce tím jasně a bez pochybností vyjádřil svou vůli. Tak jako nelze

pochybovat o tom, že „*poslanci a senátoři Parlamentu, členové vlády, soudci Ústavního soudu, prezident...*“ se po dobu výkonu funkce k odvodnímu řízení a k výkonu mimořádné služby nepovolávají, platí tato výjimka od účinnosti novely branného zákona i pro poslance Evropského parlamentu. Účelem uvedené výjimky je zachování funkčnosti státní správy a mezinárodních institucí v krizových situacích. Klíčová úloha osob vyjmenovaných v § 25 branného zákona je pro Českou republiku i samotnou Evropskou unii významnější, než jejich služba v aktivní záloze. Novela branného zákona zvýraznila důležitost pozice poslance Evropského parlamentu, která je neslučitelná se službou v aktivní záloze Armády ČR. Odchýlení se od doslovného znění zákona by bylo možno pouze tehdy, pokud by uvedený zákon připouštěl interpretační volnost, což není projednáváný případ. Výklad navržený žalobcem (tj. za pomoci dalších výkladových metod) by znamenal nerespektování zákona, nikoli jeho interpretaci.

37. Žalobcem tvrzenou diskriminaci (tj., že novela Lex Z. je cílená a diskriminační, protože se vztahuje výhradně na žalobce) krajský soud neshledal, neboť zde absentuje zakázaný diskriminační důvod. Podle § 21 Listiny základních práv EU a § 2 antidiskriminačního zákona (č. 198/2009 Sb.), je diskriminace zakázaná např. na základě pohlaví, rasy, etnického původu, národnosti, víry, věku, a dalších vyjmenovaných důvodů. Žalobce není diskriminován na základě žádného z těchto důvodů. Novela branného zákona nebyla zaměřena na konkrétní osobu, ale na funkci europoslance jako takovou. Všichni europoslanci jsou postaveni do stejné právní situace. Nejde tedy o nerovné zacházení. Skutečnost, že novela branného zákona aktuálně dopadá jenom na žalobce, není pro posouzení věci relevantní, neboť novela zákona se vztahuje od své účinnosti pro futuro na každého europoslance. Rovněž rozdílná právní úprava v jiných státech Evropské unie není právně závazná pro výklad českého práva. Český zákonodárce má právo samostatně upravit brannou povinnost a výjimky z ní. Krajský soud uzavírá, že rozhodnutí o vyřazení žalobce z aktivní zálohy bylo provedeno na základě zákona, který se vztahuje na všechny europoslance stejně, bez ohledu na jejich osobní charakteristiky.
38. Na základě výše uvedených argumentů krajský soud neshledal důvod k položení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU ohledně souladu předmětné právní úpravy s právem EU ani k předložení Ústavnímu soudu, neboť žalobcem namítaný rozpor uvedené novely s ústavním pořádkem neshledal.
39. K žalobní námitce opožděného zahájení řízení dal žalovaný žalobci za pravdu v tom, že správný orgán měl zahájit řízení bezodkladně (viz bod 30 napadeného rozhodnutí). Krajský soud ve shodě se žalovaným odmítá s tím související žalobcem zastávaný názor, že prodlení se zahájením řízení v něm vyvolalo legitimní očekávání, že ani přijetí uvedené novely není na překážku výkonu jeho funkce. Předmětná právní úprava, která stanoví pro poslance Evropského parlamentu výjimku z povinnosti dostavit se k odvodnímu řízení a vykonávat mimořádnou službu, plně dopadá i na žalobce (viz odůvodnění výše). K jeho vyřazení z aktivní zálohy došlo prvostupňovým rozhodnutím v souladu s § 35 odst. 1 písm. b) zákona o VvZ, které bylo jako správné a zákonné potvrzeno napadeným rozhodnutím.

VI. Závěr a náklady řízení

40. Krajský soud na základě shora uvedeného po provedeném přezkumu napadeného rozhodnutí žalobu zamítl, jelikož žádnou z žalobcem uplatněných žalobních námitek neshledal důvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

41. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 18. září 2025

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu